

Американський білий метелик *Hyphantria cunea*



Американський білий метелик (АБМ) – надзвичайно шкідливий карантинний організм. Гусениці шкідника повністю об'їдають листя на деревах, утворюють гнізда, обплітаючи гілки павутиною (характерна ознака). Таке пошкодження насаджень призводить до порушення процесів обміну в рослинах та їхнього ослаблення. Окремі рослини ослаблюються та гинуть, особливо при багаторазовому пошкодженні

При запровадженні карантинного режиму в кожному районі розроблені заходи для локалізації та ліквідації АБМ. Однак для посилення боротьби та з метою виконання розпорядження КМУ від 10 липня 2019 року №588-р «Про схвалення Стратегії розвитку експорту продукції сільського господарства» є необхідність у затвердженні «Програми боротьби з карантинними організмами».

Батьківщиною американського білого метелика є Північна Америка. В Європу, а саме в Угорщину, АБМ був завезений з Північної Америки в 1940 році. В Україні шкідник уперше виявлений у 1952 році в Закарпатській області.

Пошкоджує понад 250 видів плодових, декоративних, лісових та інших культур. Особливої шкоди завдає шовковиці, клену, горіху, яблуні, груші, сливі, вишні, черешні, тополі та ін.

Метелик розвивається у двох генераціях. Літ першого покоління, що перезимувало, відбувається в травні, а другого – у липні-серпні.

Через кілька годин після спарювання самки відкладають яйця групами на нижню частину листків, укриваючи їх прозорим пушком.

У середньому плодючість самки – 400-800 яєць. Яйця розміром 0,6-0,7 мм, кулясті, гладенькі, блакитнуваті, іноді жовтуваті. На тривалість розвитку яєць та кількість гусениць, які з них відродились, значно впливає температура й вологість повітря. Найбільш сприятливими умовами є температура 20-25°C і відносна вологість повітря 70-80%.

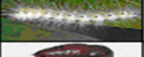
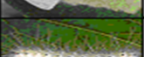
Масова поява гусениць зазвичай спостерігається в кінці травня (І покоління) та в середині серпня (ІІ покоління).

Личинки, що відродились, уже протягом перших годин починають пошкоджувати листя й будувати гніздо.

Дорослі гусениці спускаються по стовбуру дерева на землю й розповзаються в пошуку місця для залялькування. Вони можуть розповзатись на 20-25 м і далі від кормового дерева.

Відповідальність за дотриманням вимог законодавства у сфері карантину рослин щодо знищення карантинних організмів покладається на землевласників та землекористувачів, на території яких виявили карантинного шкідника.

Біологія розвитку Американського білого метелика

Стадія розвитку	Квітень			Травень			Червень			Липень			Серпень			Вересень		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	●	●	●	●														
				●	●	●	●											
					●	●	●	●										
							■	■	■	■	■							
										●	●	●						
											●	●	●	●				
												●	●	●	●			
												■	■	■	■	■	■	■
																	●	●

● лялечка ● метелик, яйцекладка ■ гусениця

Рекомендовані заходи боротьби

1-ша декада травня - 1-ша декада червня під час **вильоту метелика першого покоління** – використання світлових та феромонних пасток («самцевий вакуум», «дезорієнтація»).

2-га -3-тя декади травня під час **яйцекладки шкідника** – застосування комах-ентомофагів.

1-ша декада червня - 2-га декада липня під час **відродження та линьки гусені** – збір та знищення гусениць, обрізка гілок з гніздами гусені (спалювання чи заливання окропом), обробка інсектицидами та біопрепаратами в період відродження гусениць відповідно до Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні.

1-ша декада липня - 3-тя декада липня під час **заляльковування шкідника першого покоління** – масовий вилов за допомогою ловчих поясів очищення дерев від нашарування кори, знищення рослинних решток.

2-га декада липня - 2-га декада серпня під час **льоту другого покоління шкідника** – використання світлових та феромонних пасток («самцевий вакуум», «дезорієнтація»).

3-тя декада липня - 3-тя декада серпня під час **яйцекладки шкідника** – застосування комах-ентомофагів.

3-тя декада липня - 3-тя декада вересня під час **відродження гусені другого покоління** – збір та знищення гусениць шляхом обрізки гілок з гніздами (спалювання чи заливання окропом), обробка інсектицидами та біопрепаратами в період відродження гусениць згідно Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні.

1-ша - 2-га декада вересня під час **заляльковування шкідника другого покоління** – масовий вилов за допомогою ловчих поясів, очищення дерев від нашарування кори, знищення рослинних решток, обкопування пристовбурових кіл.